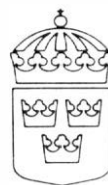

Motion till riksdagen

1985/86:154

Lennart Blom m. fl.

Förslag om tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1985/86 (prop. 1985/86:25)

Mot.
1985/86
154–158

1. Bakgrund

I proposition 1985/86:25 lägger regeringen förslag till kompletterande beställningsbemyndiganden för det militära försvaret för budgetåret 1985/86.

Bakgrunden är den indragning av beställningsbemyndiganden som regeringen föreslog i budgetpropositionen 1985, och som då motiverades bl. a. med önskan att skapa tillräcklig handlingsfrihet inför försvarsbeslutet 1987.

Moderata samlingspartiet motsatte sig denna åtgärd. Regeringens åtgärd kunde, enligt vår mening, inte ses som annat än ett försök att skapa en handlingsfrihet för reala sänkningar av anslagen till det militära försvaret. Sådana är säkerhetspolitiskt oacceptabla.

Riksdagsmajoriteten biträdde dock regeringens förslag.

2. Försvarsplaneringens grunder

I fyrpartiuppgörelsen 1984 stadgades uttryckligen, att ÖB skulle bedriva sin planering inför 1987 års försvarsbeslut enligt principen om oförändrad köpkraft. Detta var, enligt vår mening, en central del av överenskommelsen, och skulle ses som en politisk viljeyttring när det gäller ambitionen att icke tolerera fortsatta urholkningar av försvarsekonomin.

ÖB begär bemyndiganden för att lägga ut beställningar med utgångspunkt från den planeringsinriktning han ålagts att ha. Bemyndigandenas storlek är i allt väsentligt en funktion av de beslut som fattats om försvarets framtida inriktning.

De bemyndiganden som ÖB begärde inför budgetåret 1985/86 var således en konsekvens av den ekonomiska ram och den planeringsinriktning som lagts fast i fyrpartiuppgörelsen 1984.

När regeringen, trots detta, valde att dela upp och senare något inskränka ÖB:s beställningsbemyndiganden var detta således svårt att förena med andan i fyrpartiuppgörelsen. Regeringens anförda motiv kunde tolkas som en avsiktsförklaring vad gäller att sänka försvarskostnader från budgetåret 1987/88. För att bereda vägen för dessa skulle beställningarna av försvarsmateriel m. m. begränsas redan under detta budgetår.

Enligt moderata samlingspartiets mening är det av yttersta vikt, att planeringen för det militära försvaret bedrivs enligt principen oförändrad köpkraft. Den inriktning för försvarsplanering som regeringen därtill föreskrivit, och som utgår från nominellt oförändrade ramar, innebär i

praktiken en planering för sänkt köpkraft och försvagning av försvaret, och måste därför på säkerhetspolitiska grunder avvisas.

Mot. 1985/86:154

Den s.k. överplaneringen är en naturlig och oundviklig del i den planeringsberedskap som ÖB ständigt måste ha. Med tanke på att olika projekt faller bort eller försenas är det av stor vikt att ha en överplanering för att förhindra att det i vissa situationer inte blir möjligt att rationellt och fullt ut använda de medel som anslagits.

3. Propositionens förslag

Regeringens förslag i tilläggspropositionen innebär, att regeringen nu till viss del accepterat den kritik vi i våras riktade mot budgetpropositionens förslag. Det hävdas icke längre, att beställningsbemyndigandena utgör en inskränkning i handlingsfriheten inför 1987 års försvarsbeslut.

Vi noterar denna korrigerings av regeringens inställning med tillfredsställelse.

Trots detta återkommer regeringen med ett förslag som innebär vissa begränsningar i ÖB:s beställningsbemyndiganden för innevarande budgetår. Detta är, enligt vår mening, olyckligt. Riksdagen bör därför uttala, att tidigare gällande principer för beräkning och beviljande av beställningsbemyndiganden bör tillämpas ograverade under kommande budgetår.

I propositionen förekommer dessutom resonemang som kan tydas som ett försök att kringskära betydelsen av den del av fyrpartiöverenskommelsen som avser den fortsatta planeringen. Detta betraktar vi som illavarslande.

Enligt direktiv från regeringen den 14 mars har ÖB den 16 september till regeringen redovisat konsekvenserna för materielbeställningar m. m. av en planeringsinriktning fr. o. m. 1987/88 som avviker från den i fyrpartiuppgörelsen angivna. I stället för att utgå från principen om oförändrad köpkraft utgår denna från principen om nominellt oförändrad ram, dvs. en något sänkt köpkraft.

Enligt vår mening vore det allvarligt, om regering och riksdag nu vidtog åtgärder som var avsedda eller kunde uppfattas som förberedelser för sänkt köpkraft för försvaret i samband med 1987 års försvarsbeslut.

Riksdagen bör därför uttala, att principen om oförändrad köpkraft skall vara vägledande för ÖB:s planering, och att beställningsbemyndiganden etc. skall medges inom de ramar som detta medför.

Riksdagens ställningstagande i detta sammanhang skall ses som vägledande för behandlingen av det militära försvarets anslag och beställningsbemyndiganden 1986/87.

I den mån ÖB finner ett behov av beställningar 1985/86 utöver vad de nu föreslagna bemyndigandena medger för att leva upp till denna princip bör riksdagen uttala att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag i ärendet.

Mot bakgrund av det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen uttalar vad som i motionen anförts angående inriktningen av det militära försvarets planering.
2. att riksdagen uttalar vad som i motionen anförts om beställningsbemyndiganden för det militära försvaret för budgetåren 1985/86 samt 1986/87.

Stockholm den 20 november 1985

Lennart Blom (m)

Göthe Knutson (m)

Ingvar Eriksson (m)

Wiggo Komstedt (m)

Per-Olof Strindberg (m)

Sten Andersson (m)

i Malmö

Anita Bråkenhielm (m)

Carl Bildt (m)

Olle Aulin (m)

Björn Körlof (m)

Ivar Virgin (m)